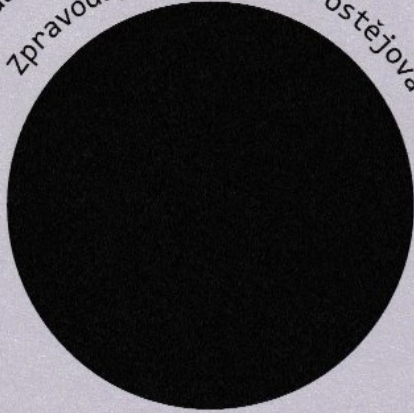
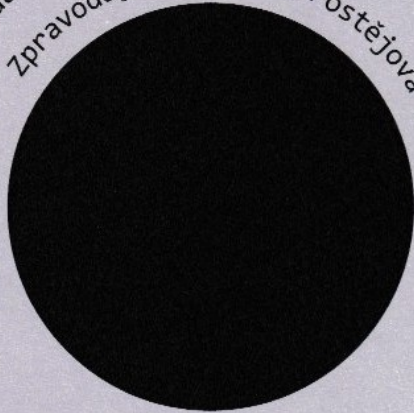

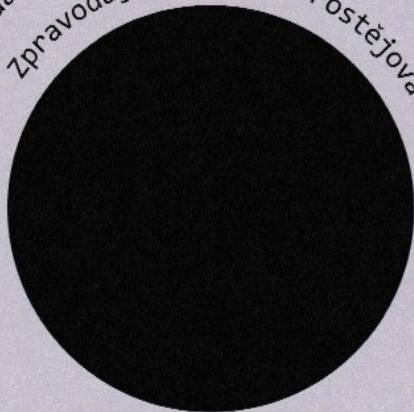
díl třetí: Krize
redakce Wolkráče #wp19 redakce wp
Zpravodaj Wolkrova Prostějova 2019

díl třetí: Krize
redakce Wolkráče #wp19 redakce wp
Zpravodaj Wolkrova Prostějova 2019

díl třetí: Krize
redakce Wolkráče #wp19 redakce wp
Zpravodaj Wolkrova Prostějova 2019

Ú v o d n í k

Spát můžeš doma

Festiva-ly, zejména ty divadelní, býva-jí pojímány jako záležitost, ze které by každý jednotlivec měl vytěžit maximum. Jedná se přece jenom o výjimeč-né chvíle s ome-zenou trvanli-vostí, opakovat se budou (při příznivé konstelaci hvězd) nejdříve zase následující rok. Většinou se tedy jedná o jeden víkendový, či týden-ní večírek s minimem hodin, které bychom mohli vepsat do kolonky spánek. Jeden můj dobrý kamarád kdysi pronesl památnou větu: Spát můžeš doma. A já se tím řídila.

Jenomže poslední do-bou toužím po tom přijet na festival, kde bych si chtěla odpočinout. Bez úna-vy, bez bolesti hlavy, bez neschopnosti neusnout na představení. Logicky jsem proto začala Wolkrův Pros-tějov dvouhodinovým spánkem

v penzionu, pětivteřinovým mikrospánkem za chůze ces-tou na ranní hlasovku a ho-dinovým spánkem na podlaze redakce. Jedná se mimochodem o mimořád-ně pohodlnou podlahu. Vzato kolem a kolem, mám pocit,

že nevyhnutelně najíždím do starých známých kolejí do stanice Nespavost. Prostě je mi souzeno odjet z festivalu v obligátním zombie módu a neměla bych se moc vzpírat. Osud se mi zjevně snaží na-značit, že nejsem ještě dost dospělá na to, abych měla právo festival prospat. Od toho tu přece nejsem. Vzpo-mínky na pohodlné postele jsou možná chvíli příjemné, rozhodně ale vyčpí rychleji než ty na probdělé dlouhé noci. Ceňme si příležitostí k bláznivým zážitkům, kte-ré Wolkrův Prostějov nabí-zí. Buďme bdělí. Spát můžeme doma!

Monika Němečková

Soutěž: Nahraj

Na programu letošního wolkráče je 9 divadelních před-stavení. To je málo, my chce-me víc...

Desáté a beztak nejpozoru-hodnější divadlo tedy musí vzniknout za pochodu: bude jím festivalové dění, zpra-vodaj, zabouchnuté dveře od hotelového pokoje, kalho-ty polité vínem, festivalové lásky, krásky, nedorozumě-ní, intelektuálské disputace, procházky ztichlým městem, koupání se v kašně a sleva na jahody v Bille.

V hlavních rolích: vy, my a Prostějov 2019!

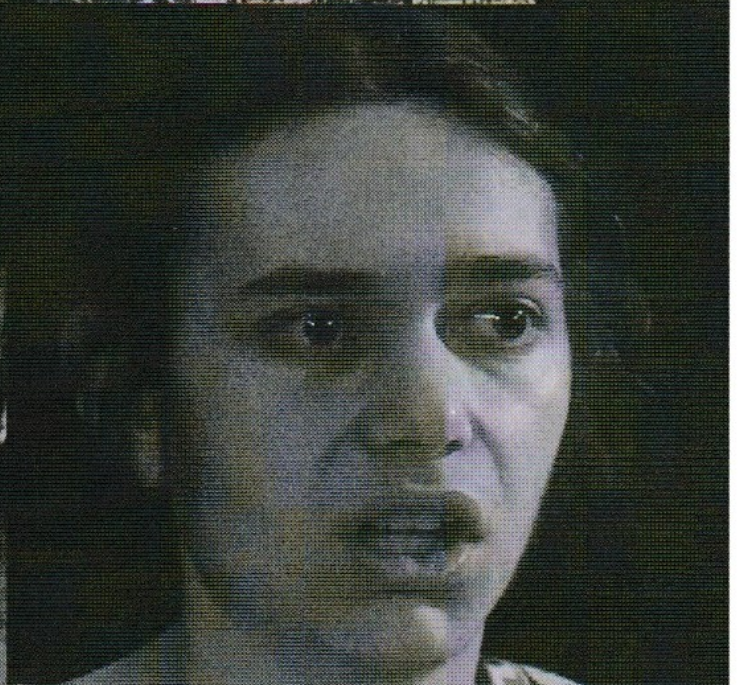
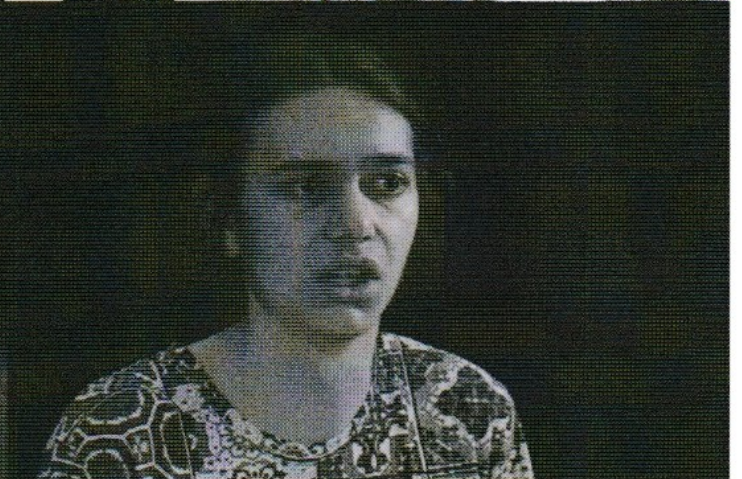
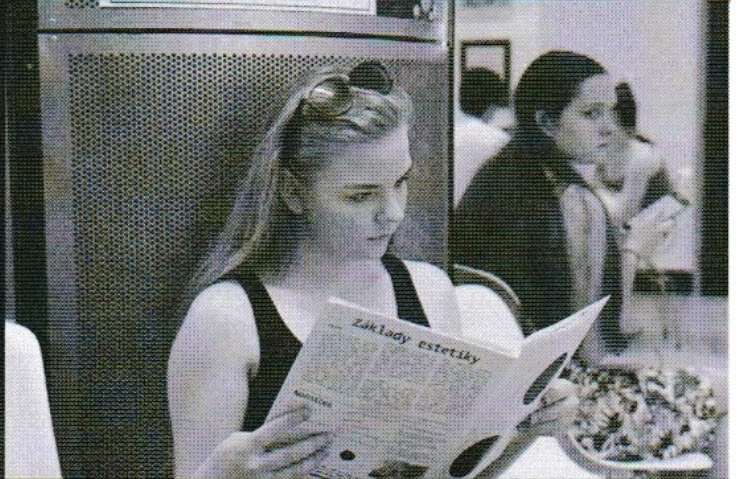
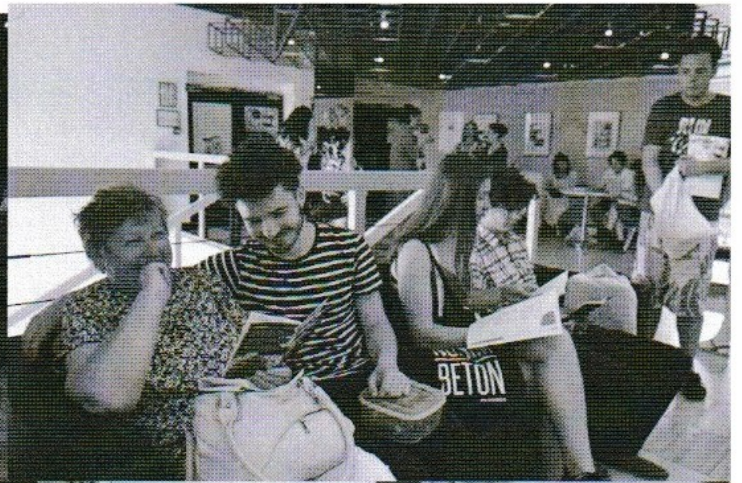
Pusťte se do toho a dejte nám vědět: podle našich denních instrukcí (nebo úplně jinak, je to vaše hra) vytvořte fot-ku, storiýčko (@redakcepw), napište kus textu, dialog, udělejte rozhovor s náhodným člověkem, uspořádejte happe-ning, uvařte guláš, zahrajte si piškvorky.

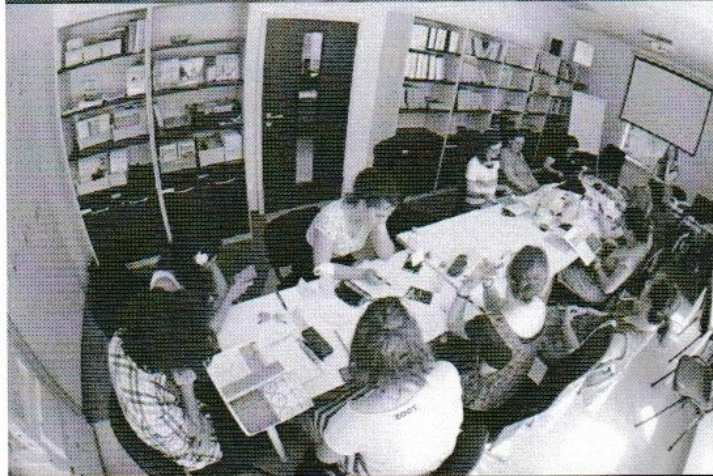
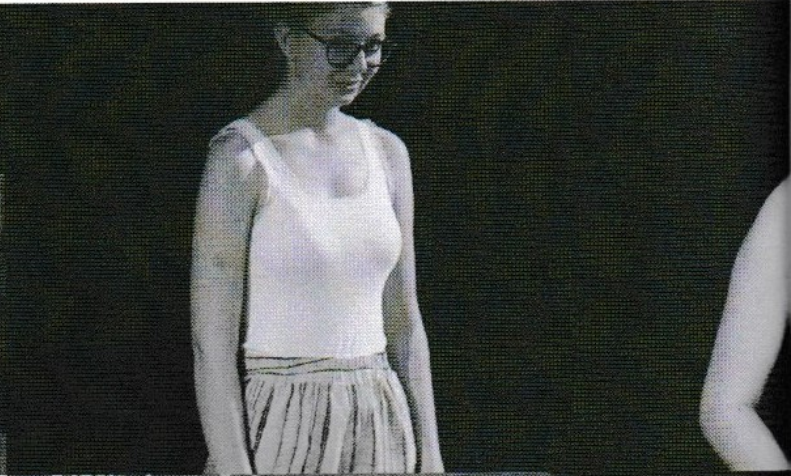
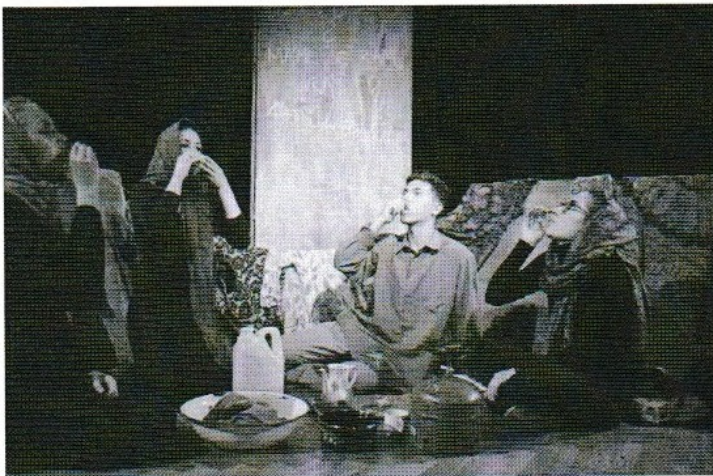
Svůj (pře)čin zdokumentujte a doručte ho redakci WP. Jsme v Duze v kanclu, na FB (Redakce Wolkráče) a na Insta (@redakcepw).

Čtvrtek: KRIZE

vyvrcholení dramatu:
ikonické místo Wolkrova
Prostějova
jeden z porotců
třetí pivo v Prostějově
Monika Němečková z redakce
strom
jeden recitátor z každé
kategorie
něco (na první pohled)
poetického
něco (na první pohled)
pohoršujícího
park

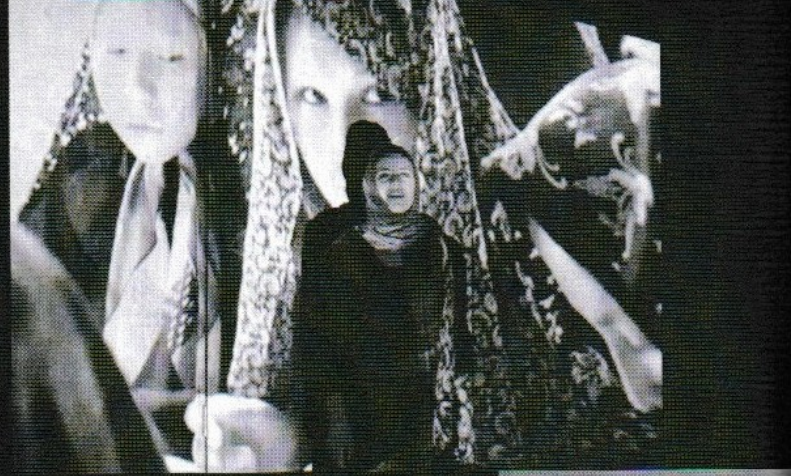
Zlomte vaz !

- z lásky k penězům (Harpagon)
- ze žádosti k cizím věcem i lidem

ve všech. Je negativní, když někomu ubližují
Pozitivní je, když pomáháme.

Rekordy Wolkerova Prostějova

Rekordy nejen, že ukazují, kam až může člověk dosáhnout, ale jsou také jasným indikátorem vyspělosti civilizace a lidské kultury. Mnoho lidí se mylně domnívá, že civilizaci pozvedají spíše vědecké objevy, kulturu zas nová umělecká díla. Ale ruku na srdce, koho zajímá objevení nového historického rukopisu, nový obraz či pokroky v genetice ve srovnání s chlapem, který dokázal sníst rekordní počet knedlíků. Přesně tyto úspěchy obyčejných lidí dělají z lidské rasy to, čím je. Právě rekordy povznášejí úroveň civilizace a kultury.

Rekordy se nám množí, účastníci Wolkerova Prostějova vytvářejí stále nové, překonávají ty staré a tím pozvedají nejen kulturní a civilizační úroveň lidstva, ale hlavně přehlídky tak vysoko, že si zanedlouho získá mezinárodní věhlas. Jak jinak by si také mohla přehlídka recitátorů a divadel poezie vydobýt své místo na slunci? Jinak než rekordy to nepůjde, přátelé. A tak vás všechny vyzývám, abyste pokračovali ve šlépějích svých kolegů a stále vytvářeli nové a překonávali staré rekordy. Udělejme tuto přehlídku velkolepou.

A nyní rekordy dnešního dne (potvrzení o jejich dosažení naleznete na našem FB):

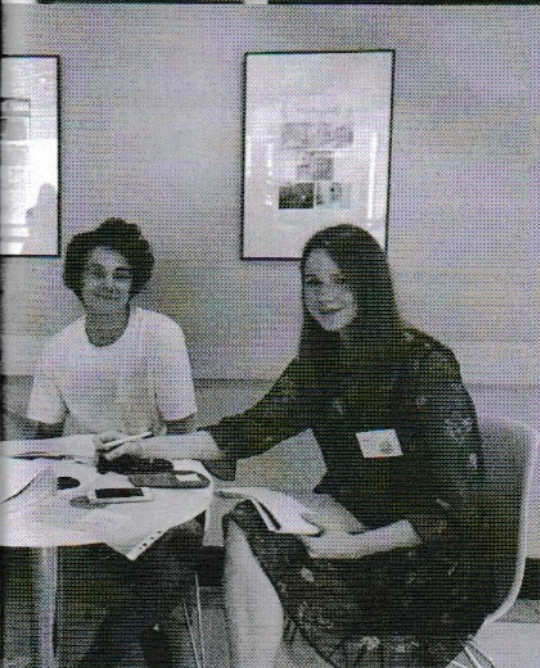
Největší počet dřepů na půdě redakce. Naši návštěvníci si opravdu sáhli na dno svých sil a počtem jednoho dřepu překonali dosud platný rekord. Tímto jim gratuluji a vyzývám další tělesně zdatné umělce, aby pozvedli dřepovou latku Wolkráče ještě výš.

Nejrychleji vypitý půllitr piva na půdě redakce. Neuvěřitelným časem 8,75 vteřin je tento rekord Mariana Raye asi těžko k překonání, nicméně je možné ho jakýmkoli způsobem modifikovat. Například rekordy v pití piva na chodbě, na ulici, v hospodě či u Wolkerovy sochy jsou stále volné a čekají na vytvoření.

Největší počet vzpěrů lavičky na koncertě Jananasu. Mužská část redakce prověřila svou svalovou hmotu a rozhodla se vyhovět výzvě kapely Jananas. Za zdatné podpory Michala Bednáře jsme statečně vzpírali lavičku nad hlavu, jak bylo požadováno. V půlce písničky se nám to už přestalo zdát jako dobrý nápad a naši svalovou hmotu jsme si uvědomovali opravdu velice bolestivě. Své úsilí jsme však nevzdali a dosáhli jsme tak vytvoření rekordu. Já dosáhl i celkového fyzického vyčerpání.

Nejdéle trvajících potlesk na půdě redakce. Délka se těžko odhaduje, po dvou minutách jsme to přestali počítat, ale máme podezření, že Vojta Bárta tleská doteď.

Vít Marušák

Rozhovory s recí

**Rozhovory s recitátory 2.
kategorie**

Eliška Martinová

Jiří Kratochvíl: Deníček

Eliško, obligátní otázka.

Proč právě tento text?

E: To bylo docela náhodou. My jsme ho rozebírali v semináři literární analýzy a mně se hrozně líbilo, jak je ten text vystavěný. Je úplně skvělý a pokaždý, když si ho řeknu i teď po x tisícmiliontém, tak mám husí kůži. Fakt na mě působí.

Co studuješ?

E: Estetiku.

**Takže text tě zaujal
primárně svou stavbou?**

E: Tím mě zaujal. Potom jsem vycítila, že je silný a říkala jsem si, že přesně tohle bych teďka chtěla říct lidem.

**Jak na tebe působí veškeré
zdrobnělinky, kterých je
text plný?**

E: To je právě ten zajímavý prvek. Ta holčička, co si dělá ten deníček, se celou dobu tváří, jako že je malá a hodná, teď najednou začne

požírat rodinu, všichni jako aaa, to není v pohodě, potom začne požírat všechno ostatní. Všechno snědla a ještě sem pozve vojáky a vlastně to potom působí tím víc děsivě.

Alžběta Skořepová

Istvan Örkeny/Anna

Valentová: I nejmělejší sny je možné uskutečnit

**O čem ten text pro tebe
vlastně je?**

A: Ten text je o dvou lidech, o dívce a o pánovi a ten pán je *kretén*. A ona to postupně zjišťuje. A vlastně na tom jejím místě jsem já, říkám to za sebe. A na místě toho pána mám dosazených několik jiných pánů a chlapců, kteří jsou tohoto charakteru. Je to pro mě o komunikaci s takovýmito pány.

**Takže vycházíš ze svojí
osobní zkušenosti...**

A: Jo.

**Jak zněla ta úplně poslední
věta? Že i ty nejmělejší
sny je možné uskutečnit...**

**Co to pro tebe znamená
v kontextu tvého textu?**

A: Že ty pánové mají určitý svoje sny, který ať jsou sebevíc šílený, tak oni si za nima prostě jdou a dosáhnou jich. Pro tohohle pána je to asi nejvíc ta slečna.

**Myslíš si, že to platí jen
pro pány?**

A: Myslím si že ne, že za osobu toho *kreténa* se dá dosadit spousta lidí, ale v wtomhle konkrétním případě je to spíš z toho pánského hlediska.

Tomáš Sourada

Karel Poláček: K povšimnutí

Jaký máš vztah k úřadům?

T: K úřadům mám takový vztah jako... jsem ještě poměrně mladej, takže jsem se nesetkal s těmi daňovými priznáními a tak, ale tatka mi ukazoval jak to vypadá a to mě dost zhrozilo. Mám zkušenost s takovým tím vyplňováním přihlášek, co už tady padlo i při zahájení, letos jsem se teda fakt nas*al, když jsem vyplňoval přihlášku na celostátní kolo, a tam bylo takových zbytečných položek...Hrozný věci. Takže můj názor asi 6

ciátory

vystihuje ten text, který to říká jasně. Úřady jsme si zavinili sami a můžeme si za to, že tady jsou a svým chováním jsme si zapříčinili to, že na nás musí dohlížet tak, jak na nás dohlíží.

Říkal jsi, že ten text máš ve svém výběru už tři roky. Co se stalo, že sis řekl, že teď pro něj nastal ten pravý čas?

T: Před třemi lety jsem si ho četl poprvé a cítil jsem, že to s těma úřadama takhle je, ale ještě jsem s tím neměl tu vlastní zkušenost. Tím, jak jsem se s tím různě setkával skrz ty soutěže a i skrz školy, přihlášky a tak všechno, tak už jsem letos fakt cítil, že už jsem to pocítil. Tu hrůzu, s jakou ty úřady přichází. Že je potřeba to říct.

Monika Němečková

Reportáž z hlasové roz-
cvičky

Hlasovou rozcvičku letos poprvé vedla Martina Dobiášová, mimojiné zkušená recitátorka. Zašla jsem se podívat, jaká nálada panuje mezi recitátory za tak horkého rána.

Hned na první dobrou jsem byla mile překvapena. Hlasovka totiž probíhala na zámku v místnosti, kde se jindy uskutečňuje seminář Petra Váši. Místnost je to chladná, skoro až velice chladná. Doporučuji a seminaristům tiše závidím. Martina s přítomnými zájemci zavedla přátelský rozhovor na téma ubytování. A hned byla atmosféra uvolněnější. Jak probíhají hlasové rozcvičky každopádně všichni víme, proto nepokládám za důležité zde popisovat, co všechno Martina za vymezenou půlhodinu s recitátory provedla. Budiž pro vás lákadlem rozpínání žvýkačkovité bubliny, či intenzivní výkřiky „wau!“ když se nachýlil konec. Přijďte obdivovat a být obdivováni. Doporučuji vám ranní hlasovou rozcvičku navštívit. Pokud jste recitátor, je to pro vás všestranně prospěšná činnost. Jste-li ranní ptáče, můžete se přijít probrat, uvolnit a zchladit. Hlavně na sebe buďte hodní.

Monika Němečková

Co se řešilo na

Je vidět, že vás zajímá svět a něco k němu potřebujete říct.

Martina Longinová, Libor Vaček, Jakub Doubrava, Lukáš Rieger, Jakub Kačmarčík

1. skupina

Veronika Elznicová, Jiří Šotola: Asfaltěři

LV: Nebyl pro mě dobře rozlišitelný tvůj výraz, postoj k textu. Tvé tempo bylo přílišné na to, co jsi chtěla říct.

ML: Neodkryla jsi nám jednotlivé významy a myšlenky, neměli jsme možnost se zamyslet nad tím, která místa jsou důležitá. Je dobré se více zamyslet na výrazovými prostředky, nedáváš důrazy po smyslu, občas ti náhodně vytrčí slovo.

Eliška Martincová: Jiří Kratochvíl: Deníček

ML: Porozuměla jsi autorovi, našla jsi v textu aktuální téma hrozby - toho, co se děje v politice. Za to ti chci poděkovat, krásně se to vylouplo. Bezvadně charakterizuješ postavy, jsi přirozená vypravěčka, hezky vnitřně pracuješ s emocemi, podařilo se ti udržet celek. Pro mě jeden z nejkvalitnějších a nejpřesvědčivějších výkonů dneška.

JD: Spojily se pro mě dvě věci: text mi sednul, a ještě mu bylo přidáno tvou osobností. Oceňuji ty přesné pauzy, byly vždy naplněné významem.

JK: Byl tam prostor pro iro-

nii, bylo to věcné a rovné, a to mě bavilo.

Daniel Klouda, Slawomir Mrožek/ Pavla Foglová: Lolo

LR: Na začátku je posluchač uveden v očekávání. Obě postavy jsou velmi dobře vytvořeny, nejsou jednoznačné. Vyvinul se žánr, od anekdoty k něčemu vyhocenému. Dochází k vývoji pocitu až k existenciální nejistotě. Tato emocionální angažovanost mě velmi bavila.

LV: Tu a tam zadrmlíš, dostaneš se na hranu srozumitelnosti a tam se ti může posluchač ztratit, protože se přeruší kontakt. Připravil bych lépe zlom v poslední větě, která se zdála oslabená.

JD: Některé pasáže správně zahazuješ. Velmi pěkně pracuješ se stříhem, ale konec bylo potřeba ještě doříct. Máš poměrně přísně zařátá mluvidla.

JK: Tvá autenticita byla zásadní, šlo to z Tebe a lepší technické zvládnutí by to podpořilo.

Kateřina Kudláčková: Denis Leary/ Jiří Pilucha: Rakovinu nevléčíš

JK: Jsou to zapsané stand-upy a od toho by se to mělo více odrážet. Když jsi odcházel, tak jsem zachytil takovou energii „nasrat“. Kdyby tam byla od začátku, bavilo by mě to víc. Sněš bych víc punku a živého kontaktu s lidmi.

LV: Je to prostě mnohem zběsilejší. V půlce už jsem si sahal do kapsy, že po tobě ty cigára hodím, protože mi přišlo líto, že je to tak

při zdi. Bylo to příliš učesané, ale má to být arogantní. Zdálo se mi, že se ti málo otevírá pusa - může to s tím souviset, protože ta bariéra se vytváří fyzicky a hlas nemá patřičnou razanci

JD: Ten text je nabitý k tomu vyprovokovat lidi. Je tam spousta cílených otázek, které mají čekat na odpověď. Ale ty jsi na tu reakci lidí vůbec nečekala - zeptáš se, ale nekomunikuješ.

LR: Na mě ten výkon působil naučeně, drmolení pro mě zahodilo pointy.

Tobiáš Nevřiva, Tobiáš Nevřiva: Epidemie

JD: Velice trefně napsaný a pěkně vystavený text. Ale jeho tok byl narušován pauzami, možná vzpomínáním. Doporučuji se držet textu tak, jak jsi ho napsal. Dotáhnout v projevu skvělý vlastní text.

LV: Proč je to tak naměkko? Příběh se odráží od zahořklosti, mrzutosti, ale vypráví se téměř smířlivě. Chybí tomu hrubost, motivace vnitřní agresivitou, přednasraností, která je pro typový příběh důležitý.

JK: Stálo by za to dostat tam postavu, prohloubit ji.

ML: Šla bych do toho mnohem víc, aby to bylo autentičtější. Vzhledem k tomu, jak je téma palčivé, očekávala bych plnější výraz, drajv, naléhavost. Byl jsi zbytečně opatrný.

Petr Faltus: Michal Bystrov: Svůj

LV: Fór s úklonou na konci

ozboru recitátorů

mi přišel docela prima, byl patřičný k textu. Ale jinak jsi vůbec nedokázal zachytit mou pozornost, hrozně jsi tím textem prosvištěl. Textu by někde slušeno zastavení, vnitřní zpomalení. Všiml jsem si, že nerespektuješ verš – Michal Bystrov ví, proč věty dělí přesně takhle.

JD: Pár momentů bylo krásně autentických, ale zbytek nefungoval. To, „že jsi svůj“ tam bylo skrz tvoji osobu, ale ne skrz ta slova.

ML: Nebyla tam pro mě vyhraněná pozice – jestli mluvíš o sobě, nebo ne. Oslovil mě tvůj svéráz k tomu textu, ale má to svá úskalí, protože se ztratí rytmus. Najednou to bylo takové rozplzlé. Dalo by se také víc pracovat se slovním humorem.

JK: V autorovi je nějaký klíč, který pomáhá interpretaci.

LV: Když se vám zdá, že ten autor nepochopitelně láme větu přes verš, tak přemýšlejte „proč asi“. Většinou to má důvod, a ten důvod něco nabízí. A díky tomu se dá přes málo slov říct mnohem víc.

2. skupina

Alžběta Skořepová, Istvan Őrkeny/ Anna Valentová: I nejmělejší sny je možné uskutečnit

ML: Rozumíš autorovi, absurdita jeho humoru je Ti blízká, pracuješ s předlohou věcným způsobem. Bezvadně tvoříš postavy, dialog funguje úžasně. Zároveň dialo-

gem tvoříš napětí, umíš udělat pauzu, dávkuješ humor, ale netlačíš na něj. Máš perfektní výslovnost.

JD: Vedeš nás precizně, přesně a nadto umíš použít drobnou nuanci, která situaci pozměňuje, prohlubuje.

LV: Je šťastné rozhodnutí, že Tvou postavou je žena, její reakce jsou v různých odstínech, které jsou naprosto přesné a autentické, protože jsi žena.

LR: Jedna rovina je vztah dvou postav, suverénního baviče a opatrné ženy. Druhá rovina je absurdita děje. Ale ta první v tom textu není napsaná, tu jsi tam vytvořila sama.

JK: Kdyby se objevilo pár míst, kde by se Ti povedlo stříhnout mezi postavami okamžitě, stavbu by to ještě podpořilo.

Mikuláš Beck: Radek Malý: Znamení

LR: Ty jsi nastoupil sebevědomě, šel jsi jednu sloku po druhé, každou jsi trochu jinak formuloval, cítil jsem, že to někam graduje. Pochopil jsem, jak je to vystavěné, ale už tak od půlky mi nebylo jasné, co se mám dozvědět. Putoval jsi od věty k větě, ale nepojil jsi je na sebe. Vlastně tam nebyl obsah, který bych pochopil.

ML: Málo jsi rozkrýval ty obrazy a slogany, tvůj přístup k textu nebyl dost čitelný. Chyběl mi tam tvůj vztah k textu. V tom závrtném tempu se ti nás nepovedlo přesvědčit.

JK: Stálo by za to podívat

se na to z hlediska verše – jak jsou na sebe navázané.

LV: Ve druhé sloce jsi dával všechny akcenty na poslední slovo ve verši, to je konina. Sázel jsi to strašně mechanicky.

Mikuláš Beck: Mně se to dneska vůbec nepovedlo. O vystavování jednotlivých veršů vím – měla tam být gradace a taky větší zbarvení z různých pohledů. Ale dneska se mi to slilo a rozpadlo se mi to v hlavě.

LV: Ve chvílích nervozity mozek vytahuje nějakou minulou jistotu, kterou jsi už opustil. Najednou je tam nějaké ohrožení a tohle je taková podvědomá obrana.

Marian Ray, Jan Těsnohlídek: Městské dívky prý líbají na ústa

JK: Bylo to velice učesané, ale nenašel jsem v té učesanosti vazbu na text. Po emoční stránce se mi výkon zdál až sebelítostivý. Forma je extrémně komplikovaná, ale prospěla by ještě větší práce na její výstavbě.

JD: Působíš pevně, ale objevila se hysterická rovina, která mi s Tebou nesouzní.

LV: Měl jsem dojem neurotické křečovitosti. Pokud jsi to tak zamýšlel, nepřišel jsem na to proč.

JD: Křeč působila jako konstrukt, něco nepatřičného, vymyšleného.

ML: Věřila jsem, že cítíš téma a upřímně nám ho chceš sdělit. Zradila Tě forma, která je příliš těžká a rozpadla se Ti v jednotlivosti.

Mechanicky jsi verše dodržoval, ale neměly náplň. Zbav se afektu, mluv civilně, obyčejně.

Dušan Sárička: Daniel Erik: Nejsvětější trojice moderní doby

JD: Je to velký traktát, který je posunutý někam dál, ale já jsem nepochopil kam. Ty jsi všechno předkládal stejně důležitě. A já pak nevím, co podstatného si z toho mám vybrat. Umíš držet napětí, ale pořád to monotónně valíš.

LV: Já jsem si říkal: on je fakt charakter, on neuhne. Byl to učebnicový příklad stereotypu a vymstilo se to. Dej si taky pozor na to, jak stojíš. Vytváříš velmi zvláštní vizuální tvar, sděluješ něco i svým tělem a postojem. Chvilí jsem si říkal, že to může být záměr – nějaká pokřivenost, ale ty jsi to opět neopustil.

ML: Chtěla bych dodat jedno plus – cítila jsem, že nám chceš sdělit nějaké aktuální téma zákeřnosti a manipulace. V té první básni ke mně to sdělení přicházelo, pak už ne. Ale ten text ti svou kvalitou moc nepomohl, našel bys určitě zajímavější předlohy podobného tématu.

Ester Valtrová, Antoine de Saint-Exupéry/ Věra Dvořáková: Tanečnice Manon

LV: Barva Tvého hlasu je zajímavá. Ztratil jsem se bohužel v obsahu Tvého sdělení, přestal jsem Ti rozumět. Dělíš text do malých kousků a pauzy mezi nimi nemají smysl. Bereš tak posluchači příležitost logicky porozumět textu a pochopit, o čem mluvíš. Vytvoříš takhle zeď, kterou nelze přeskočit.

ML: Vždy velmi promyslíš výběr textu. Pro mě jsi tam opravdu vnesla úvahu nad

ženským tématem, a to citlivým způsobem. Síla výpovědi tam byla, dialog žen funguje. Text se však kvůli rozpauzování začne sypat. Nedo-
zvím se z úryvku, kdo jsou postavy. Zrazuje Tě tělo.

JK: Okamžitě jsi mě zaujala, do tématu jsem byl také vtažen. Měl jsem dojem, že vím, kde jsem, byla jasně nastavená atmosféra. Časem se to však rozmělnuje.

LR: Potěšila mě citlivost, autenticita a naléhavý oční kontakt. Jedna cesta je textu porozumět, druhá cesta je vymyslet, jak bude text bavit diváka. Zůstala jsi na první cestě a neudržel jsem pozornost.

JD: Vytvoříš na velké ploše textu postavy, ale jsou tam také další popisy, které by se daly probarvit. Atmosféru můžeš opustit a pak ji zase připomenout, to by bylo kouzlo.

3. skupina

Matěj Velička: Jan Švankmajer: Dialog člověka se zvířetem

ML: Výběr textu je hrozně fajn, je to taková anekdota, jdeš na to s pochopením a humorem. Ale problém je, že ten text tě sám podrží, nijak zásadně ho neposouváš. Necítím, že by se ty postavy nějak vyvíjely. Chybí interpretační posun. Taky pozor na výslovnost.

JK: Kromě textu tě drží ještě jedna věc, a to je uvo-
zování těch postav. Nevím, jestli je dobré, nebo špatné to dělat. Ale minimálně by to mělo být tak, že my jako diváci to dokážeme číst i bez toho.

LV: Je možné s tím praco-

vat tak, že uvození se tam objeví na začátku, ale pak zmizí, dá se s tím nějak hrát. Tím, že jsou ty repliky krátké, tam to uvozování dominuje. Jsou tam nevyužitě možnost ve vývoji těch figur – je tam nějaká proměna, která se v tvé interpretaci neodehrála, zůstala nevyužitá.

JD: Ty fóry jsou tam samy o sobě, ve slovech, ale tebou to nejde dál – nebo jde, ale mohlo by to být daleko trefnější.

Sára Gabrielová, Jackie Kay/ Silvie Miltenerová: Vdané ženy

JD: Stálo by za to úryvek vybrat trefněji a uceleněji, takhle se jedná o nejasnou epizodu. Tato nejasnost se mi přenáší i do Tvého výstupu.

LV: Bavilo mě poslouchat, jak zajímavě a přirozeně vyprávíš. Nebyl jsem si jistý, jaký je Tvůj vztah k příběhu – jsi vnější pozorovatelkou, nebo je to tvůj coming out? Ve Tvých očích je něco pravdivého, ale o čem vyprávíš, jsem nevěděl.

ML: Choulostivé téma se dá dělat jen s osobním přístupem. Text je v ichformě, není jiná volba než vyprávět upřímně. Nemusí to být přehnaná autenticita, vulgarita. Přirozenost sis zachovala, ale zůstala jsi na půl cesty. Hodně jsi spěchala.

JK: Pro mě to aspekt šokantnosti nemá. Je nezbytné, abys byla osobní, protože se najdou posluchači, pro které je to vztah jako každý jiný. Mám lehkou dramaturgickou pochybnost nad strukturou textu, nad škrtáním.

Martina Lehká: Jiřina Sallaquardová: básně ze sbírky

Snídaně na Titaniku

JK: Jsi velmi zajímavá interpretka, hned získáš moji pozornost, máš v sobě hravost. ale ke konci to hrozně padá.

JD: Skvělý výběr básní, ko-responduje to s tebou, hezky jste to složili. Ty názvy básní záměrně neříkáš, aby to byl tok textu, ale pro mě by bylo zajímavější, kdybys je říkala.

LV: Mně ty tituly básní schází. Ty básničky jsou skoro stejně dlouhé, takže by to mohlo zafungovat jako rytmizační prvek, opěrná konstrukce, o kterou se lze opřít. Začal jsem se ztrácet v té struktuře.

ML: Víc bych se zaměřila na výstavbu těch jednotlivých čtyř básní – pokaždé ti šla pointa trochu do ztracena. Znovu se vrať ke stavbě a atmosféře každé básně. Jsi hravá a velmi kontaktní. Zkus třeba zvolit k propojení celého toho textu nějaký nonverbální prostředek – buď pohyb nebo nějakou rekvizitu. A pozor, někdy jsi na hraně slyšitelnosti.

LR: Citlivé, naléhavé, super kontakt s publikem.

**Kristýna Havelková, Aglaja Veteranyi/ Eva Hermanová:
Proč se dítě vaří v kaši**

JD: Všem je kladena stejná důležitost, ve vývoji nepřichází zvrát. Vnímám jsem přehršel na sebe nakladených fakt. Je dobré vypíchnout si to, co je pro tebe důležité.

JK: Ujasní si, co na textu tebe zajímá a od toho začni. Zpřehlednilo by to orientaci v textu i pro posluchače. Rozvržení vět způsobovalo mechanizaci.

LR: Věty na sebe navzájem navazují. Jejich oddělení způsobí, že přestanu po-

slouchat, protože nevím, co k sobě patří.

ML: Prokreslit více vztahy. Na citlivých místech bych ubrala na tempu, je to vše jednou barvou. Chválím Tě za téma, ale postrádala jsem autenticitu, citlivost.

**Sára Motyčková: Laco Kerata/
Denisa Okenková: Miriam píše dopis**

LV: Vtip textu je v tom, že je to dopis, ale my nevíme, o čem ve skutečnosti je, objevuje se tam spousta odkazů, ale nevíme k čemu. Ty to říkáš tak, že se hlavní vtip vytratí – moc to konkretizuješ. Jdeš na to strašně seriózně – a v tom dochází k disharmonii.

JK: Jistou konkretizaci to vyžaduje, ale jiného druhu. Mě by zajímalo, proč je to takhle – proč ona vlastně nic nesdělí. Je prostě hloupá nebo zmatená?

ML: Je strašně těžké najít k tomu klíč, striktně ho dodržet a na stylizaci pracovat co nejpřesněji.

JK: V některých částech to bylo zbytečně rozpauzované, místy by to mělo být rychlejší.

LR: Možná je lepší cesta hrát si s tím formátem, s tím, že je to dada.

Alžběta Rajchlová, Vladimír Holan: Sbohem

ML: Vybrala sis náročný text po formální i obsahové stránce a vypořádáváš se s tím na velmi slušné úrovni. Tvůj výkon nemá patičku poetična, jdeš po epické stránce, ačkoliv smysl pro metaforu evidentně máš. Cítím, že máš příběh vyložený, že recituješ s představou. Tvůj výkon má napětí a atmosféru, líčíš osud muže velmi plasticky. Začátek ještě není dotažený, motto jsi

dnes možná přelyrizovala. Pozor na důrazy na předložku a na ráz, občas jsi rozsekla verš.

JK: Kdybys text více provázala, asociace by vyskakovaly hned, byla by to pěkná cesta ke konci, kde se vše zastaví.

LV: Vadí mi, když trháš verše a není k tomu důvod, komplikuješ tím život sobě i divákovi. Je to příběh, ale za tou jasnou epickou linií je cosi dráždivého a chvějivého, pocit, který se velmi těžko pojmenovává. Náznak tohoto pocitu je v expozici, je tam klíč k celému příběhu.

Tomáš Sourada: Karel Poláček: K povšimnutí

LR: Srozumitelné, zábavné, dobrá práce s rytmem, chápu pointu.

ML: Krásný autentický výběr, který ti sednul. Moc se mi líbilo, že ta komika vychází z tebe a ze situací, které vytváříš. Umíš pěkně pracovat s výstavbou, se změnou dynamiky. Opravdu je za tím vidět poctivá práce. Všechno tam funguje, krásně jsi udělal pointu. Jsi minimalista, užil sis ty jednotlivé fóry, ale drželo to celé pohromadě.

JK: Posad si hlas, nemáš ho úplně upevněný.

JD: S prohlubováním problému nenabíráš na nepřičetnosti, ale zůstáváš subtilní.

Marta Hermannová a Kateřina Prášilová

Jak si soubor Buddeto! (ne) poradil s násilím

Soubor Buddeto! se poctivě vydal na cestu prozkoumávání tématu násilí. Ano. Poctivě, protože začali u sebe. Nepředložili nám tedy ani agitku ani psychologický rozbor tématu, ale skrze různorodé texty a divadelními prostředky položili sobě i nám zásadní otázky: Kde jsou naše motivy k násilnému jednání? Jak (ne)zvládneme situaci, kdy naše frustrace, ohrožení, selhání, stres... vyeskaluje v to, že je (ne)obrátime vůči někomu jinému? Udělali to vše sakra chytře, poučeně a s nadhledem.

V úvodu představení se v projekci díváme na člověka, který vybíjí svoji agresi demolováním starých nefunkčních spotřebičů. Pak nám skrze texty soubor nabízí různé úhly pohledu na téma, až na závěr zazní i autentické zpovědi jednotlivých herců. S výjimkou jednoho. Toho,

který jasně, vždy v přesném rytmu a sdělné stylizaci odděluje, komentuje, posunuje celou inscenaci. Přináší „čistý dětský“ svět násilí, a tím - možná paradoxně, ale funkčně - podtrhuje (ne)pochoptitelnost násilného jednání postav ostatních.

Některé zvolené prostředky (např. text čtený z původně zalepených dopisů) nebyly úplně čitelné, ale nejdůležitějším přínosem inscenace (alespoň pro mě) byla poctivost, opravdovost a v pravém slova smyslu angažovanost souboru v práci s tématem. A za to vám, milí Plzeňáci, děkuju.

Co napadlo mě při přemýšlení nad položenými otázkami: Jeho svátost Dalajláma jednou řekl: „Jestliže při setkání s problémy ukážete prstem na sebe a nikoli na druhé, získáte tím kontrolu nad sebou a klid na jejich řešení.“

Renata Vordová

ition

l, Plzeň

Rozhovor se souborem Budde-to!

Odpovídali Ema, Viky, Žofie, Jakub a Michalové

Otázka na rozehrátí - jak se vám na Wolkrově Prostějově hrálo?

Žofie: Bylo vydýcháno a úplně s námi nehrál prostor. Jsme zvyklí hrát na kukátko tak, že na nás všichni vidí. Protože sedíme, stalo se, že spousta lidí v hledišti nevidělo. Nevím, jestli to pro ně mělo to, co by mohlo mít, kdyby viděli.

Zdá se, že jste během tvoření prošli ohromným procesem. Můžete o tom něco říct?

Jakub: Téma v nás bylo delší dobu, stále se objevovalo a zanikalo. Bylo všude, ale shodli jsme se na něm až letos. Celé to byl proces, s textovou a zdrojovou rešerší jsme skončili až měsíc před premiérou.

Na začátku rozdáváte seznam použitých pramenů. Jak probíhal výběr titulů do tohoto seznamu?

Ema: Pokud se nám zdálo, že se něco pro téma hodí, prostě jsme to donesli. Zkoušeli jsme hodně textů, použili jsme jen ty nejvhodnější a nejsilnější, ale bylo jich mnohem víc. Věděli jsme, že chceme inscenaci postavit na textech.

Co byl ten impuls, který rozhodl o tom, že se tomuto tématu budete věnovat právě letos?

Michal Ston: Jedním z impulsů byl Elliot Rodger, to byl odpich k tomu, že půjdemo skrze text. Věděli jsme, že to nebude hlavní, jediný příběh, že chceme hodně pohledů ze všech možných stran, aby to bylo co nejbohatší. Je zajímavý pohled na to, jak to mají s násilím kluci a jak holky, co všechno násilí vlastně může být. Aleš Bejr byl taky jeden z prvních impulsů.

Salvy smíchu jsou na začátku běžné? Jak to vnímáte?

Viky: Jsou, počítáme s tím.

Jakub: My s tím bojujeme sami.

Michal Ston: Je zajímavé, jak to má člověk v sobě. Říká si - ježiš, to je hrozný... ale puť to ještě jednou! Člověk si uvědomí, co je v něm všechno za podivnosti.

Zjistili jste o sobě během přípravy inscenace Demolition něco nového?

Jakub: Všichni jsme svině.

Žofie: Má to v sobě každý a nesnaží se to ze sebe odstranit.

Jakub: Nejde to odstranit.

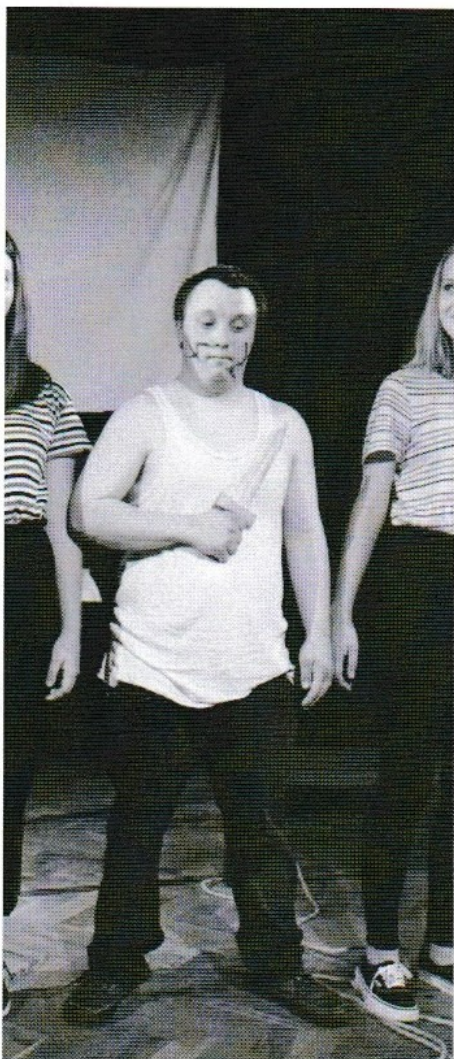
Na závěr?

Jakub: Buďte jako Bejr.

Michal Ston: Ty učitelkovský řeči. Buďte na sebe hodní.

Jakub: Buďte na sebe hodní, neubližujte si. Ale někde to vybijte.

Kateřina Prášilová

Sakína
(ZUŠ Olomouc)

Inscenace Sakína usiluje o zpracování osudů afghánské lékařky Sakíny Jakuby (Sakeeny Jacooby), která za vlády Talibánu v Afghánistánu založila síť (zpočátku poloilegálních) vzdělávacích center, jež přispěly zejména ke vzdělávání žen. Inscenace vznikla v době vrcholící uprchlické krize, snaží se reagovat na schématickou xenofobii většinové společnosti - jde tedy bezesporu o chvályhodný dramaturgický záměr, který byl navíc realizován herecky i technicky dobře disponovanou skupinou. Za inscenací je cítit množství odvedené práce, navíc je znát silné zaujetí všech zúčastněných tématem - přestože samo téma je sděleno jen útržkovitě, příliš fragmentárně, nebo naopak příliš dosloveně, což paradoxně může vést až k otázkám po smyslu předváděného. Vedle řady povedených etud (saxofon celým tělem rozehraný, letuška, přilet do Ameriky) měla inscenace příliš mnoho zkratk - ve smyslu vynechaných dějových faktů, situací i metafor. Tato nezáměrná bílá místa vznikají snad až z přílišného obdivu k postavě hlavní představitelky, piety k tématu, které je zobrazováno místy dosti ploše, bez kontrastů, kontrastů a zubů, které by

se mohly prokousat k diváckému (pod)vědomí, hlubšímu a vícevrstevnatému vnímání. Místo mnohoznačnosti a nevy-slovitelná znaku tak na jevišti převládá popis, ilustrace, scéna je zavalena rekvizitami, hudbou i příliš agilní hereckou akcí (ve smyslu dohrávání zřejmého, doslovování významů mimikou, řečí i fyzickými gesty). Dochází ke dvojení a zmnožování významů a tím k vymizení prostoru pro rozvinutí situací, obrazů, atmosfér, napětí - čímž je omezován prostor pro samu diváckou fantazii. Zároveň snaha o jevištní stylizaci blokuje i možnost ucelenější výpovědi - o osudu protagonistky se dozvídáme skutečnosti, která lze shrnout do několika vět, naopak (až na čestné výjimky) chybí ucelenější traktování zlomových okamžiků osudu. Na biografickou inscenaci jsou předvedená fakta příliš obecná (a přes sílu osudu, která je cítit kdesi daleko v pozadí často dost „nezajímavá“), jakákoli možná stylizace naopak dříve či později vázne na faktech a snaze o jejich doslovení. Jen málo se tak daří vykresat skutečné konflikty, vnitřní i vnější rozpory více rezonující i s publikem „tady a teď“. Kontrasty mezi potenciálem souboru, předlohy i možnostmi všech použitých prostředků byly velice zřejmé. Přesto patří souboru z Olomouce poklona: nejen za všechny technické přednosti a za zmíněné dramaturgické rozhodnu-

tí, ale i za snahu o autorský přístup, týmovou ukázněnost a odvalu „jít s kůží na trh“ v potýkání s nelehkým tématem. Navíc v obtížných bojových podmínkách vydýchaného sálu, prostorově těsného a vizuálně zplošťujícího jeviště Klubu DUHA.

Vojta Bárta

Možnost vyjádřit postoj
Rozhovor s Anežkou Hanáčkovou a Leou Vyhnálkovou, dvěma členkami souboru ZUŠ - ŽEROTÍN OLOMOUC, o představení SAKÍNA

Jak jste přišli k příběhu Sakeeny Jacoby?

Anežka: Našel ho Martin (další člen souboru, pozn. red.) díky pořadu *Ted Talks* před dvěma lety, když jsme se rozhodovali, jaké uděláme představení. Chtěli jsme předat nějaké aktuální téma s přesahem.

Lea: Hlavně jsme chtěli něco sdělit. Hodně nás zasáhla uprchlická krize, která byla před dvěma lety velmi aktuální. A rozhodli jsme se, že se zaměříme na muslimské téma. Chtěli jsme ukázat, že ne všichni muslimové jsou teroristi.

Anežka: Vybírali jsme z několika příběhů, a nakonec jsme se rozhodli pro tenhle. Taky se nám líbilo, že je tam téma vzdělávání, protože jsme studenti.

Čím je pro vás zajímavá a důležitá její osobnost?

Anežka: To má každý z nás asi trochu jinak. Pro mě je třeba nejsilnější moment v jejím životě ta chvíle, kdy se rozhodne z Ameriky vrátit zpátky do své země a pomáhat tam. Je to i inspirace pro současné uprchlíky - není to o tom utéct, ale

o tom vrátit se a bojovat znovu.

Lea: Líbí se mi na ní, že je bojovnice. Spousta situací v jejím životě je těžká, ale ona do nich i přesto jde. V Afghánistánu založila spoustu vzdělávacích institutů, za což získala řadu ocenění. Nejprve vzdělávala jenom ženy, ale pak přišla na to, že vzdělání je to, co společnost posune dál, a tak učila všechny.

Jak jste při tvorbě postupovali?

Anežka: Na začátku bylo nutné přeložit si všechny texty, protože v češtině žádné nejsou.

Lea: Máme štěstí, že Martin umí i arabsky a persky, takže jsme měli možnost čerpat z více zdrojů. Aby to bylo objektivní a opravdu o ní.

Anežka: Pak jsme vymýšleli, jak zobrazit tu zemi - dívali jsme se na různá videa o tom, jak vypadají uprchlické tábory nebo ulice Afghánistánu. Chtěli jsme taky zobrazit kontrast muslimského světa a Ameriky.

Zvolili jste formát, ve kterém příběh Sakeeny spíš vyprávíte, než že byste hráli dramatické postavy. Proč?

Lea: Ten formát tak nějak vyplynul, chtěli jsme tam dát dokumentární prvky.

Anežka: Původně jsme tam vůbec nechtěli mít žádný dialog, všechno jsme chtěli směřovat k divákům formou vnitřní úvahy. Ale za ty dva roky se to vyvinulo trochu

jinak. Rozhodovali jsme se, jestli nepoužít nějakou větší dramatickou akci, ale nakonec jsme se shodli, že by to tomu spíš uškodilo.

Lea: Šlo nám hlavně o tu myšlenku, že můžeme být rádi za to, kde žijeme. Češi si hodně rádi stěžují, a my se přitom máme skvěle, v porovnání se zbytkem světa.

Zmiňovali jste, že od počátku jste chtěli dělat divadlo promlouvající o aktuálním tématu. Proč?

Anežka: Myslím, že to bylo věkem. Většině z nás bylo asi šestnáct a valila se na nás kupa informací o uprchlické krizi. Byli jsme toho všichni plní a chtěli jsme se k tomu nějak vyjádřit. Divadlo je pro to skvělý prostředek.

Lea: Já mám kolem sebe hodně moc pasivních lidí a říkala jsem si, že nechci být jedna z nich. Když už mám tu možnost vyjádřit postoj, tak to udělám. Chtěli jsme ukázat, že nejsme lhostejní.

Pracujete teď na nějakém novém projektu?

Lea: Ne. My jsme letos všichni odmaturovali, takže se rozutikáme do různých měst.

Anežka: Ale to neznamená, že končíme s divadlem, to rozhodně ne.

Marta Hermannová

R o z b o r y

HODNOCENÍ PŘEDSTAVENÍ / CO SE ŘEŠILO / Z DISKUZE

Buddeto!, Plzeň: Demolition

Radovan Lipus: Násilí v nás bydlí, je naší bytostnou součástí. Jako živočichové máme tendenci řešit stres dvojitým způsobem, a to je útok nebo útek. Nemůžeme často ani jedno, to ale neznamená, že tu potřebu nemáme – z toho vzniká řada traumat. Někdo to řeší sportem, někdo bere drogy, každý má jinou cestu. Ale ten ventil se občas musí povolit. Já jsem to představení viděl podruhé a dnes jsem tam viděl víc problémů z formálního hlediska. Líbí se mi to téma, líbí se mi autenticita a určitá poctivost, líbí se mi, z jakých úhlů to téma ohledáváte a nasvěcujete. První dojem v publiku z úvodní scény s videem je rychlý soud: Člověk, který se ukáží tím, že rozbíjí sporák – to je vůl. Ale pak přicházejí ty příběhy, kde nějaká partička lidí z nudy ukope chlápka, který jde z práce. Do toho přijde téma z války, pak bratři Mašínové... Říkáte nám, že existuje daleko větší množství nebezpečnějších a zruďnějších forem, jak to násilí vypustit, než že někdo rozmlátí sporák. Velmi chytře zrelativizujete ten úvodní efekt. Potom kladete otázky, kde je to násilí opodstatněné – jestli tedy vůbec může být, a kde vzniká jenom z nudy, rozmaru. A taky se ptáte, kdy ubližuju sobě a kdy působím bolest jiným. Do toho vstupuje Michal v němých výstupech a prezentuje řadu obrazů – vnáší tam něco velmi čistého (jsou to takové obrazy z dětství). Teď se dostanu k těm otázkám,

kteřé se mi objevují. Některé texty se vyndávají z obálek, některé jsou na papíru, některé se rozehrávají – nepochopil jsem ten klíč. Další věc je, že je tam disproporce v technické vybavenosti vaší čtveřice. Na levé straně vidíme velmi vybavené herce, na pravé straně máme děvčata, která tak vybavená nejsou, je tam obrovský rozdíl. Líbí se mi ale vaše věcnost. Že se do těch věcí nepokládáte, že nám je jenom předložíte, jako byste říkali „dělejte si s tím, co chcete“. Ale chybí tam konkrétnější struktura, musí to být více propracované.

Jitka Šotkovská: Proč některé texty čtete a některé dokonce vyndáváte z obálek?

Michal Ston (vedoucí soboru a režisér): Přemýšleli jsme o tom tak, že některé ty příběhy vůbec nemohou být naší zkušeností. Byly tak vzdálené, že jsme potřebovali nějaký prostředek, který by nás k nim dostal blíž. Představovali jsme si něco jako „dopis z minulosti“. Nechtěli jsme to zobrazit skrze herecké prostředky, protože to nehrajeme úplně za sebe, ale spíš někam vstupujeme. Snažili jsme se odlišit různé škály toho, jak vstoupíme do situace a postavy.

Jitka Šotkovská: To zní jako velmi rozumný přístup, ale když to herci jen čtou, vypadá to, že k tomu nemají žádný postoj. Často jsem jim vůbec nerozuměla, co říkají. Když hraje Žofka v prostoru, tak je výborná, ale jakmile pouze čte, vůbec jí nerozumím. Musíte víc myslet na diváka.

V těchto pasážích pro mě bylo těžké vůbec usledovat linku příběhu. Mnohem líp jsem se chytala v momentech, kdy si třeba Jakub zvolil tu noirovou polohu. Mám ráda tenhle typ vyprávěcího divadla, ale je to strašně náročné v tom, aby ho divák usledoval. Dneska je divadlo přehlcené vizuální kulturou, vnímavost ke slovu se nám hodně otupuje. Myslím, že když chcete udržet čtyřicet pět minut divácké pozornosti, tak o tom musíte strašně precizně přemýšlet, musí to pořád trochu gradovat. V úplném závěru se vám to povedlo – když se tam objevovaly ty vícehlasy – tam jste najednou dokázali probudit imaginaci slova. A pak to vygradovalo vaší osobní výpovědí.

Vojtěch Bárta: Chtěl bych se ale přidat ke komplimentům, v Klatovech mi přišlo, že to mělo lepší možnosti, v tomhle prostoru to tolik nefungovalo. Tenhle prostor se k tomu vůbec nehodí, nedává vám dobré příležitosti. Vypadla z toho nějaká rituální rovina. Ale i přesto má ta věc vnitřní sílu a koncentraci, bez ohledu na nějaké herecké disproporce. Je tam nějaké napojení ve velmi jemných věcech. Je to velice zajímavá divadelní práce.

Vít Malota: Pro mě je to cenné v tom, že jste šli do tématu násilí, násilí v nás. Sdělnost je pro vás důležitější než forma nebo učesanost. Jevištní punk mi na tom nevadí. Ale bylo to pro mě nedostatečné v násilí na nás divácích. Signifikantní je

d i v a d e l

to u toho Eminema, tam se do toho Jakub položí strašně málo. Chtělo by to víc přidat. V těch chvílích, kdy se odvážete a jdete do toho naplno, tak to funguje. Postavili jste to na slovech, ale nepracujete s nimi dostatečně precizně. Spousta věcí nebyla dořečená do tečky. Ještě mě napadá něco k té situaci s něžnou blondýnkou - ta funguje, protože jste si k ní našli nějaký klíč - kontrast, obrácenost. Měli byste najít klíč i k těm ostatním situacím, aby to bylo víc dotážené.

ZUŠ - ŽEROTÍN OLOMOUC: SAKÍNA

Vojtěch Bárta: Bylo vidět, že vás táhne nějaké téma a chuť nám něco sdělit. Ale to, jakými prostředky to bylo udělané, v nás vzbuzuje spíš otázky, a moc nerozumíme tomu, co přesně a proč jste nám chtěli říct. Připadá mi, že buď bylo málo toho faktického materiálu, nebo je možná v tom příběhu málo těch věcí, které skutečně mohou obecně zarezonovat a vytvořit obecnou metaforu. Z určitých míst bylo vidět, že jste si s tím dali práci - usilovali jste o to vytvořit dojem jejího života. Ale pro mě tam málokdy vznikla nějaká dramatická situace. Mám pocit, že to působí víc jako prezentace nebo přednáška než jako divadlo. A to přesto, že pracujete s různorodými prostředky. Je tam pár dílčích hezkých nápadů, ale ten celek stojí na strašně vratkých nohou. Dozvěděl jsem se něco, ale mám pocit, že z toho konkrétního příběhu vím strašně málo. Ví, že existuje žena, která chce studovat medicínu,

pak založí síť škol a všechno se jí zdaří. Ale na to, aby to uneslo desítky minut jevištního času, je to málo.

Jitka Šotkovská: Všichni podvědomě víme, že divadlo je především o konfliktu, dramatické situaci, potřebujeme vidět postavy, které se nějak rozhodují. Vnímám to jako takový zdařilý referát, ale divadelně to pro mě nefungovalo. Bylo to moc uhlazené, postavili jste takový příjemný pomník.

Renata Vordová: Nebyl tam žádný oblouk, pro mě tam nebyl ani ten příběh. Vždycky jste něco řekli, pak jste to zilustrovali, ale pořád to vypadalo, že ta žena je se vším celkem v pohodě. Nikdy se nerozhodovala, nebylo tam žádné dilema. Šlo to pořád dál, já jsem se o ni nebála, a tak jsem s ní ani nešla.

Vít Malota: Dramatický příběh obdivuhodné ženy byl předán nedramaticky. Zvolili jste takové vleklé tempo, které umocnila i ta hudba - která by tomu naopak mohla dodat temporytmus, ale nestalo se. Pak jste tam dali i herecké prožívání (ale jen v náznacích), a to tam vůbec nepatřilo. Vy jste vždy uvedli nějakou situaci a pak jste mi ji ještě dovysvětlili, byla to neustálá ilustrace. Když nám budete všechno předkládat na stříbrném podnosu, tak nás to přestane zajímat.

Vojtěch Bárta: Té hudby je tam strašně moc a není to nijak opodstatněné. Nefunguje kontrast: hudba versus ticho.

Ticho přitom může být strašně silné - je silné, když se neřekne nic. My si pak musíme víc domýšlet, v tu chvíli se to stává nějakým problémem, otázkou, víc se musíme angažovat.

Radovan Lipus: Jste šikovní lidé, je tam téma, které vás zajímá, udělali jste na tom hodně práce... ale. Nepoměr vašich dispozic, předpokladů a toho výsledku, je strašně velký. Jsme na přehlídce divadla poezie, ale v té inscenaci bylo strašně málo znaků a strašně moc ilustrace. První kámen úrazu je, že jste strašně podcenili textovou přípravu - není to otázkou kvantity, ale kvality. Ten jazyk byl hrozně chudý, hrozně lopotný. Bylo to strašně všeobecné, takže osud té ženy se mě vůbec nedotýkal. Všechno plynulo strašně hladce, všechno se přešlo. Ve skutečnosti to přece bylo drsnější. Zahltíte nás věcmi, ale obrazy nevznikají. Metafora je nějaký skok přes propast, metafora vzniká v závratí letu. Ale tohle bylo pořád na zemi. Mohlo by to být i stroze dokumentární, ale v tom případně tam ani toho naučného nebylo dost.

Marta Hermannová

Psaní jako hra

seminář

Psaní jako nutnost a hra

Rozhovor s Ivanou Myškovou o semináři tvůrčího psaní

Proč je psaní nutnost a proč hra?

IM: Psaní je nutnost pro mě jako autorku. Neumím pojmut seminář jinak než osobně. Nedokázala bych si zpracovat metodiku, kde bych šla od tématu k tématu a věnovala se například kompozici literárního tvaru, aniž bych se do toho nijak osobně nevkládala. Když jsem uvažovala o anotaci k semináři, zjistila jsem, že psaní pro mě přesně tohle znamená. Je to nutnost, protože je to pro mě nejpřirozenější, nejniternejší prostředek sebevyjádření. Pokud nepíšu, cítím se opravdu hluboce frustrovaná. Psaní ale zároveň není žádný sebezpyt, ale hra. Chtěla jsem studentům ukázat, že jedno nevyklučuje druhé. Psaním můžete reflektovat velice obtížná témata, ale hra, nadhled, sebeironie jsou součástí sebevyjádření a pomohou nám osvobodit se od tíhy tématu.

Během semináře měli účastníci nahlédnout na sebe samotné jako na literární postavy a záměrně pracovat se svou trapností. Proč ses rozhodla pro metodu psaní o sobě ve 3. osobě?

IM: Přesně tímto způsobem zacházím sama se sebou. Třetí osoba, er-forma, ustanovuje literaturu. Ve chvíli, kdy přemýšlíme o sobě ve 3. osobě, se mění perspektiva natolik osvobozujícím způsobem,

že se můžeme dobrat k tomu, k čemu bychom se k první osobě nedobrali. Je dobré opustit zaběhnutou perspektivu, ve které jsme zvyklí mluvit a přemýšlet. Zcizující perspektiva - ptačí, zvířecí, perspektiva předmětu - nám dovolí změnit stereotypy, kterými nahlížíme sami na sebe. Karel Čapek v *Obyčejném životě* píše, že každý z nás obsahuje mnoho různých postav, najdeme v sobě zárodky protikladných charakterů, které můžeme vyvažovat. V literatuře si můžeme dovolit se rozdvoujit, roztrojit a jít po jednom rysu naší osobnosti, který nám v danou chvíli přijde podstatný. Takovým způsobem ze sebe můžeme vytáhnout postavy různého druhu. Základ ale musí být autentický, protože nám potom na textu osobně záleží a máme důvod ho psát.

Vtipkovala jsi, že knížek v poslední době vychází až příliš, takže je jedním z cílů semináře odradit účastníky od psaní. K čemu by krom toho měli účastníci ideálně dospět?

Tou poznámkou jsem narážela na svou mentorku Alexandru Berkovou, která byla přesvědčená, že psaní je práce jako každá jiná. Nicméně přesvědčení o vlastním talentu je někdy nebezpečné, to ale v tomhle semináři rozhodně nehrozí, protože jsou tady sami soudní lidé, zvyklí pracovat sebekriticky.

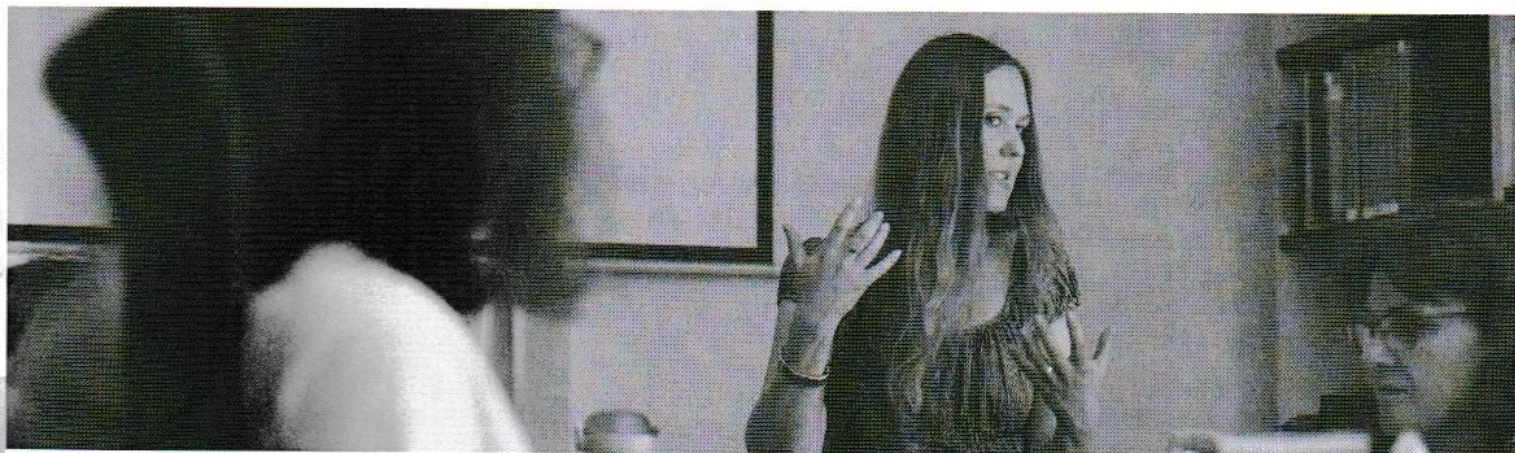
Odnést by si měli jistotu, že psát jde, když se soustředíme a zůstáváme u tématu. Pole možností je nekonečné,

jde o to se pro některou rozhodnout. Můžou si vyzkoušet určité typy vyprávění a zjistit, co je nejvíc baví. Ideální by bylo, kdyby si začali psát sami. Není nutné hned publikovat, mít velké ambice, chtít rovnou napsat velký román. Psaní je převtělování za života, vede k pozornější a tolerantnější existenci. Skrze sebepoznání poznáváme druhé a kultivujeme svou lidskost. Navíc se učíme přesněji pojmenovávat a třeba se nebrat tak vážně. A to je hrozně osvobozující.

Jitka Hejlová

utnost a hra

řany Myškové

(text vznikl v rámci semináře)

„Ester, jmenuji se Ester.“ řekla dívka a usmála se na nevinného kolemjdoucího. Široký vřelý úsměv a dva do- líčky. Usmívá se, protože má dobrou náladu. Kdyby měla špatnou náladu, rozhodně by to svému okolí dala vědět a na pána by vůbec nepromluvi- la. Ale teď má dobrou náladu a to pro začátek stačí.

„Mohla bych vás o něco po- prosit?“ obrátí se na něj s otázkou, aniž by muž mohl jakkoliv zareagovat.

„Co by po mně mohla chtít?“ ptá se pán sám sebe.

„Představíte mě prosím?“ řekne Ester bez jediného ná- zniku pánova souhlasu.

„Jjj..jak?“ vykoktá ze sebe muž překvapeně.

„No... normálně. Kdo jsem, ko- lík mi je...“

„Ale vždyť já vás vůbec ne- znám. Jak bych vás měl před- stavovat?“

„Pojďte. Já vám to pošep- tám.“ A nakloní se k pánovi.

Dva dny, dvě noci stojí pán s dívkou uprostřed ulice a

Ester mu dopodrobna a velice zdouhavě vypravuje svůj do- savadní život. Jinak to to- tiž neumí.

„Ehm... takže tohle je Ester. Je jí 17 let... a na ten zby- tek asi nemáme čas.“

Nastalo ticho. To trapné ti- cho. Ticho před bouří. Ester se v hlavě hemží všemožné lichotky a otázky, kterými by mohla pána oslovit. Mož- ná mu jaksi poděkovat za to, jak ji představil.

„Neměl to jednoduché, to je pravda.“ Říká si v duchu, „Na druhou stranu,“ pokračuje, „za co bych ho měla chválit? Popsat mě jenom mým věkem?! Teďka je to v poho- dě. 17 let. Ale až mi bude 30? 40? To už to asi v poho- dě nebude, co?...“

Jednadvacet, dvaadvacet...

Ticho nepřestává. Ticho vy- tvořilo jakousi zvukotěsnou bublinu. Ticho zhlasiťuje.

Třiadvacet, čtyřiadvacet, pětadvacet...

Kapka potu sjede po pánově čele. Je horko. Je trapno. Je ticho.

Jananas

rozhovor s kapelou

Rozhovor s Janou Infeldovou, zpěvačkou kapely Jananas

Přemýšleli jste někdy, že byste měli metalovou kapelu?

Nepřemýšleli. Ale už několikrát se nás na to lidi po koncertech ptali, jestli jsem nedostala nabídku zpívat v metalové kapele. A jednou jsme dokonce hráli na Mighty sounds. Takže možná nás to ještě někdy čeká.

Myslíte, že se to dneska povedlo? A myslíte, že to samo? Nebo jak se to stalo?

Já to nejsem úplně schopná posoudit. Mám-li být upřímná, tak když není takové horko, tak se nám daří někdy i líp. Ale jinak to byl fajn koncert.

Jeli jste sem podle GPS, nebo jste se zeptali někde po cestě?

Jezdíme podle GPS. Když jsme dneska v Praze nastavovali cestu, tak Jaromír nebyl z toho vedra řekněme úplně v kondici, a povídal: „Kam to dneska do prdele jedeme?“

Takže to vypadá, že si dneska dáte minimálně jeden smažák.

Dneska už ne. My jsme tady už dostali řízečky.

A jak to vypadá do budoucnosti na příští týden? Už máte plný to do list?

Příští týden věnujeme odpočinku a tvoření písniček na novou desku. Budeme odpočívat po dvojáku, který nás čeká teď v sobotu. Máme náročný přejezd z Jindřichova Hradce do Pržna.

Jak u vás většinou probíhá tvorba textů a hudby?

Takovým nenáročným, nekomplikovaným způsobem. Sejdu

se já s Jendou, my jsme hlavní tvůrčí dvojka naší kapely, a většinou si spíš povídáme, relaxujeme a pijeme čaj nebo kafe. A potom mimoděk vznikají ty písničky.

Často v písničkách zmiňujete známé básníky, či je přímo citujete. Existuje nějaký „panteon“ jananasových básníků, kteří jsou pro vás zajímaví a ke kterým se vracíte?

Já přestože jsem textařka, tak se musím přiznat, že cíleně nevyhledávám poezii, i když ji mám ráda. Ale nejsem ten typ čtenáře, který si kupuje poezii, nebo si ji půjčuje v knihovně. Většinou mi stačí, když se ke mně dostává pasivně, skrz mojí práci a skrz lidi, které potkávám. Můj oblíbený básník je Jan Skácel. Kdo by ho neměl rád.

A co Antonín Sova?

Písnička o Antonínu Sovovi vznikla na objednávku festivalu v Pacově. Podmínkou vystoupení na festivalu totiž bylo zhudebnění nějaké Sovovy básně. My už jsme přislíbili účast a nechtěli jsme si samozřejmě nechat ujít honorář, takže já jsem v knihovně napůjčovala všechny Sovovy sbírky a vzali jsme si je s Jendou na chalupu. Poctivě jsme je pročetli a zjistili jsme, že tam úplně není materiál, který by se hodil pro naši kapelu. Ta přírodní lyrika ani jeho revolučnější verše prostě nejsou pro nás. Tak jsme si řekli, že to pojmem po našem a uděláme si z něj trochu srandu. A dá se říct, že na festivalu to byla nejúspěšnější písnička.

A zvou vás dodnes?

Byli jsme tam poprvé a na posled. Ale zařadili nás na výběrové CD. Ale musím říct, že když jsme tuhle písničku psali, tak jsme se u toho hrozně nasmáli.

Myslím, že to je vidět ze všech textů, že se u nich smějete.

To je pro nás zásadní. Když se smějeme my, tak se mohou smát i jiní.

Mě baví, že váš koncert plyne v takové nadsázce, permanentní legrace sami ze sebe.

Jsme kapela, která si už sama ze sebe nic nedělá, takže nemá problém přerušit koncert a dojít si pro pivo nebo na záchod. V podstatě cokoli se během koncertu může stát. Dá se říct, že tahle kapela nemá žádné tabu.

To ale na sebe musíte být neuvěřitelně napojení, abyste zvládli takto fungovat.

Známe se už hodně dlouho a jsme kamarádi, což je asi základ náboje této kapely. To dává našim koncertům a písničkám něco navíc.

Moc děkujeme za rozhovor.

A nějaké důležité otázky? Třeba smysl života nebo tak?

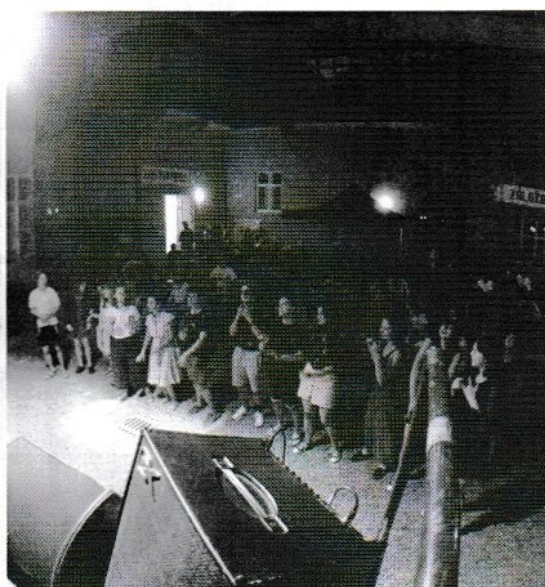
Dobrá. V tom případě by naše čtenáře zajímalo, jaký je smysl života Janasu.

Přežít to se ctí.

Ježiš já mám strašně zpacenej zadek.

A to by mohlo být poslední slovo.

Vít Marušák, Martin Kunc1
(samozvaní nosiči lavičky)

Lidé ve stínu

Tato přehlídka by nebyla možná bez spolupráce mnoha lidí. Mnohých z nich si ani nevšimnete, přestože je jejich práce pro hladký chod zásadní. Právě těmito lidem věnujeme tuto rubriku. Každý den vám přineseme jeden rozhovor s jedním z „lidí ve stínu“ a tím trochu podkryjeme další roušku tajemství Wolkrova Prostějova.

Dnes jsem si cestou z koncertu Jananasu popovídal na schodech se securitákem, který naši redakci celou noc hlídá.

Jak jste se vůbec dostal k tomu, že naši redakci v noci hlídáte?

Byl jsem o to požádán. Tady se to normálně střeží přes den a vždycky, když je Wolkrova Prostějov, město zažádá o střežení i přes noc.

Kolik se vás tu za přehlídku prostřídá?

Já mám jen dnešní směnu, původně jsem na jiném objektu. Jinak tu, myslím, budou dva kolegové po dvou směnách.

Jak dlouho děláte securitáka?

Pět let.

A setkal jste se už s nějakými problémy, které jste musel řešit?

Na radnici. Přišla mi SMS od paní z kanceláře, že ji obtěžuje nějaký neodbytný klient. Pak taky sociální odbor je v tomto ohledu hodně výživný, tam je taky

občas potřeba zakročit.

Jaké vlastnosti vnímáte jako důležité pro vaši práci?

Záleží jak na kterém objektu. Třeba na magistrátu je nejdůležitější umět vycházet s lidmi. Hlavně se k nim chovat slušně.

Musíte vzbuzovat respekt?

Nějaký respekt tam samozřejmě musí být. Securiták, který nebude respekt, je spíš k smíchu. Měl by mít přirozený respekt.

Je třeba absolvovat nějaký speciální výcvik nebo školení?

Já jsem nic neabsolvoval.

Ale fyzická zdatnost se předpokládá?

Ta se určitě hodí, ale opět záleží na objektu, který hlídáte.

Vít Marušák

Smrt jim sluší

Nebožky

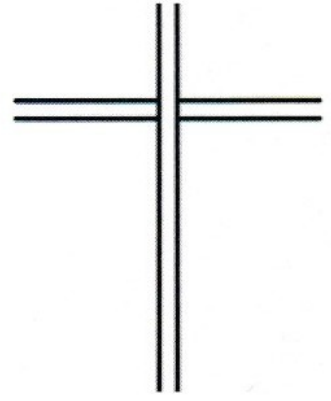
Každý jednou umře a ve smrti jsme si přece všichni rovni. Statistika ovšem vtíravě připomíná, že pánové mívají příležitost své účty zaplatit a jít o poznání dřív než dámy. Střední délka života žen bývá průměrně o 10 % vyšší než u mužů. Jste-li v současnosti osmdesátiletá paní, pravděpodobně už nějakých šest, sedm let vzpomínáte na to, že byl váš František sice neruda, který po sobě všude nechával špinavý nádobí, ale v jádru to byl dobrý mužskej. Ten nejlepší. Bude-li běh vašeho života dál respektovat statistickou prognózu, můžete Františkovi kytky na hrob nosit ještě dobré dva roky, než konečně spočinete v pokoji po jeho boku. Voláme-li důsledně po nastolení rovnosti pohlaví, musíme konstatovat, že smrt není spravedlivá ani za mák. Není tedy divu, že se několik výrazných spisovatelek vymezilo proti genderově podmíněné dlouhověkosti a rozhodlo se svůj životní příběh vědomě ukončit dřív.

Anglické spisovatelce Virginii Woolfové (1882–1941) osud namíchal těžko stravitelný koktejl: v dětství ji sexuálně zneužívali dva nevlastní bratři, navíc jí brzy zemřela matka. Psychicky i fyzicky traumatizovaná dívka se v úzkoprsé společnosti čaje o páté mohla svěřit pouze svým deníkům. Poprvé se o sebevraždu pokusila ve čtyřadvaceti letech. Neúspěšně. Navzdory psychickým potížím, nebo snad právě díky nim se Virginie Woolfová zařadila mezi nejvýraznější anglické modernisty. Dokázala s mrazivou přesností nahlédnout do nitra svých postav, a to v těch nejbanálnějších životních situacích („Květina obstará sama, řekla paní Dallowayová.“). Nedůvěru v mužské pokolení Virginie částečně překonala díky sňatku s Leonardem Woolfem roku 1912. Na stupňující se deprese byl ale bohužel krátký jak její trpělivý manžel, tak veškerá psychoterapie. Když se po vypuknutí druhé světové války k tíživé minulosti přidala ještě obava o osud manžela, který byl Žid a odbojář, vzala Virginie otěže osudu pevně do svých rukou. Dne 28. března 1941 napsala svému muži dopis na rozloučenou a po okraj naplnila kapsy svého kabátu kamením. Utopila se v řece Ouse nedaleko jejich venkovského sídla. Na svůj román *Plavba už v té chvíli nemyslela*.

Depresemi trpěla také o generaci starší americká autorka Sylvia Plathová (1932–1963). V dětství Sylviinu citlivou duši hluboce poznamenala smrt otce, s níž se nikdy nevyrovnala. Během studií na Cambridge se básnička potkala s básníkem Tedem Hughesem. Vrána k vráně sedá, a tak byla za půl roku svatba veliká. Poetická dvojice během společného života krom množství básní zplodila také dvě děti. Přesto se ale jejich vztah od idylly brzy posunul k žánru tragédie. Nedlouho poté, co Sylvii manžel opustil, vydala autorka svůj jediný román *Pod skleněným zvonem*, v němž reflektovala svůj první pokus o sebevraždu. Ten druhý, úspěšný pokus na sebe nenechal dlouho čekat. Ráno 11. února 1963 Sylvia nachystala jako každý jiný den dětem snídani, pak otevřela v jejich pokoji okno dokořán a s mateřskou pečlivostí utěsnila škvíry ve dveřích do kuchyně. Plyn si pustila naplno. Děti Friedu a Nicholase našla o pár hodin později paní na hlídání, oba byli v pořádku. Na hrobě Sylvie Plathové je napsáno: „Even amidst fierce flames the golden lotus can be planted.“

Jménem pozůstalých

Jitka Hejlová

Hrana

Teď už je dokonalá.

Její tělo

se v smrti spokojeně usmívá,

iluze řecké nevyhnutelnosti

jí pluje po zřasené tóze,

její bosé

nohy jako by říkaly:

až sem jsme došly, je po všem.

Jak bílí hadi stočené

jsou mrtvé děti

u prázdných džbánek od mléka.

Tak složila

je zpět do svého těla jako okvěť

růže, která se zavírá,

když tělo sadu tuhne a ze sladkých

hlubokých hrdel nočních květin vůně krvácí.

Luna vyhlíží zpod kostnaté kápě

a nemá proč být smutná.

Už dávno si na tyhle věci zvykla.

Za ní se táhne čerň a ševelí.

(Sylvie Plathová: Noční tance)

Stránka Doručené zp... Upozornění Přehledy Nástroje pro ... Centrum rekl... Další Nastavení Nápověda

Přechtěte si, jak reklamami dosáhnout výsledků a oslovit víc lidí

Fotka nebo v... Pocit nebo a... Oznamit polo...

Redakce Wolkráče
 Zveřejněno Martinem Kunclem [?] • 8 min

Dnesním dalsim rekordmanem porotce malota. Udelal cca 38 kliku na pude redakce. Pjijďte a prekonejte ho!

Hledat příspěvky na této stránce

Příspěvky návštěvníků

Verča Holcová
 Včera v 22:20

Kolize: Jitka a sklenice bez okurek #jitka #neconaprvnipohledpohorsujicoho #svacinaodmaminkyzbilly

3 To se mi líbí

Už se mi to nelíbí Komentář Zpráva

Josef Káninský
 Včera v 18:06

Prosim, je v redakci investigativec schopný rozkrýt a rozřešit toto cedulovní mystérium? Ď.

2 To se mi líbí 3 komentářů

Už se mi to nelíbí Komentář Zpráva

Verča Holcová
 11. června v 22:23

Vytvořit @uživatelské_jméno stránky
 Hlavní stránka
Příspěvky
 Hodnocení
 Video
 Fotky
 Informace
 Komunita
 Kanéra
 Skupiny

Dnes v redakci začal...
 Přijďte a zlomte prá...

Redakce Wolkráče
 Zveřejněno Martinem Kunclem [?] · 3 hod

První překonání rekordu v redakci. 1 počet drepu v redakci a 2 v delce potlesku v redakci.

U B r k o v a

Josef Káninský · Včera v 18:06
 Prosím, je v redakci investigativce schopný rozkrýt a rozřešit toto cedulózní mysterium? Ď.

Verča Holcová · 11. června v 22:23
 Expozice: Marta, okurky a
 #marta #svacinaodmaminky
 #neconaprvi pohled poetické

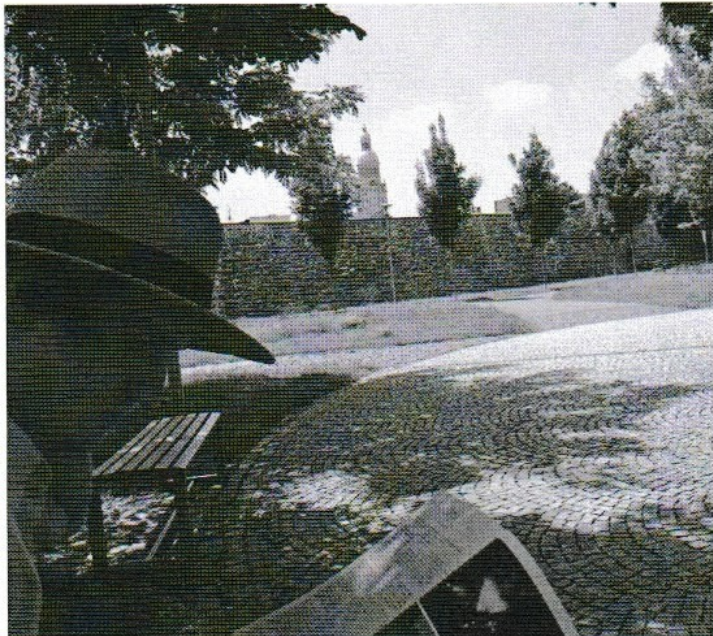
Čeština · English (US) · Sloven
 Español · Português (Brasil)

Informace o datech Přehledů st
 Soukromí · Smluvní podmínky
 Volby reklamy · Cookies · Da
 Facebook © 2019

adat rekordy jeden za druhým.
 ten Váš rekord!

Prostějov všední nevšední

aneb prostějovské čumění

Znáš ten, jak přijde Jaruna do redakce a jenom čumíš?

Místo toho, aby dělala humor, jenom čumí.

Dneska sem čuměl v parku. Něka pani na mne čuměla. Pak poslala svého psa a já čuměl jinam. Čokl mi volíz nohu. Já čuměl. Vona čumí. Já čumím. Lehký úsměv. Jiskření.

Vibrace v kapse. Kuncl, dobrý den. Zrovna čumím na lavičce v parku. Holky se fotí nebo jenom tak čumí. Stín. Stromy. Vzdálený tep dopravy. Z telefonu se ozve: „Zdar. Tady Miloš... Budu čekat, jak se dě z náměstí do Školské, jak se to tam, kurva menujé, kurvá, jak se to, kurva, nevím... prostě tam, ve dvou z pracé... Naschle, zdar!“ Čumím. Tak Ok. Ve dvě čumím na náměstí. Čumím na lidi. Nevím, jak Miloš vypadá. Čumím na týpka s lezoucíma svalama z červenýho tílka. Mam strach, že si blbym čuměním vysloužim nějaký plesknutí po čumě. Čumím na maturantky nesoucí si červený desky. Čumím, jak je rodiče plácaj po zádech. Lidi čuměj na mne. Miloš nepřišel. Asi někde blbě čuměl.

(Za čumění placku, dvacku, nebo dostaneš facku. Holky říkaly. A bój, co vychlemtal bíra na ex rychlejc, než bys flus z Karlova mostu do Moldau, by měl aspoň básničku melodovat.)

Martin Kuncl

Prostějovský běh, prostějovské běhny

Nastal čas přestat se snažit předstírat cokoli jiného. Je odporné horko. Z toho, že se nikdo z vás nepokusil překonat čas naší Marty v běhu z nádraží (a já o vás vím, že jste jinak docela soutěživí!) jsem vyrozuměla, že se do běhu nikomu nechce. Přijímám. V takovém vedru nelze po nikom chtít, aby vyvíjel větší fyzickou aktivitu, než jaká je potřeba k otevření nového čísla zpravodaje, případně přeloužení se z Duhy na zámek a zpět (doporučuji tamní prostory ke zchlazení, viz článek o hlasové rozcvičce). Proto jsem se rozhodla, že dnes upustíme od měření všech časů, vzdáleností i odhadů váhy Marušákových objemných zavazadel, ve kterých bohužel nedovezl ani jednu jedinou jednodolku.

Když jsem pátrala na internetu po materiálu, kterým bych vyplnila tento článek, narazila jsem na zmínku o ženě velmi libého jména. Jména jako stvořeného pro to, aby měla své místo v této běžecké rubrice. Jedná se o prostějovskou rodačku, kunsthistoričku dr. Věru Běhalovou.

Věra Běhalová se narodila v Prostějově v létě 1922. Počasí bylo tehdy totožné s tím, které zažíváme dnes. V den jejího narození, tedy 31. července, bylo ve stanici Praha-Klementinum naměřeno 29.1 °C. Dr. Běhalová měla pohnutý osud. V Praze na Karlově univerzitě studovala archeologii a dějiny umění, v roce 1949 však byla ze školy z politických důvodů vyloučena. Zkraje padesátých let byla odsouzena k sedmi letům vězení za špionáž, konkrétně za členství v ilegální katolické studentské skupině. Koncem šedesátých let úspěšně emigrovala do Rakouska, kde později dokončila svá přerušovaná studia. V 90. letech byla přizvána k realizaci výstavy Jože Plečnika v Praze. Zabývala se také architektonickou tvorbou brněnského Adolfa Loose. Zemřela 1. června 2010 ve věku 87 let ve Vídni. Počasí v jejím rodném kraji po ní truchlilo. Za občasného deště se teplota pohybovala mezi pouhými 10 a 11 °C.

S omluvou za to, že si nedokázala odpustit alespoň měření teploty

Monika Němečková

Na jednokolce snadno a rychle během jednoho festivalu

Moji milí jednokolkaři. Doufám, že v tuto chvíli již máte všichni své jednokolky vybrané či vyrobené a můžeme přistoupit k prvním krůčkům na cestě vedoucí k perfektnímu zvládnutí jízdy na jednokolce, a tím i přednesu samého.

Vaše první seznámení s jednokolkou (stejně jako s textem) musí být jemné a opatrné. Už mnoha jednokolkařům, kteří o ní až příliš mnoho přemýšleli, se jednokolka rozpadla při prvním pokusu o nástup na součástky a už nikdy ji zpátky nesestavili. Při jejím zkoumání je třeba zacházet jen tam, kam nám sama dovolí, jemně a obezřetně našlapovat, kroužit kolem a vycítit ten správný moment, kdy je třeba do toho šlápnout. Pak musíte odhodit všechny zábrany, nasednout a zcela se ponořit do emocí, které ve vás vaše jednokolka vzbuzuje.

Zpočátku možná budete mít pocit, že máte vše pod kon-

trolou, že ovládáte všechny směry, kterými se může vaše jednokolka rozjet, že jste jejím pánem. Stejně jako text vás však i jednokolka velmi brzy vyvede z omylu. Při prvních pokusech prostě nejste schopni ji zcela ovládnout. Zdá se, jako by si s vámi jednokolka hrála. Vždy na chvíli vám dá pocit vítězství a kontroly, aby vás pak o to vehementněji opět shodila do trávy či šterku. Zkrátka vždy pro vás má novou překážku, se kterou jste se ještě nevypořádali. Proto je třeba první pokusy s textem i jednokolkou provádět vždy pod dohledem zodpovědné osoby, která dokáže usměrňovat vaše snažení a případně vás zachránit před pádem, potupou a neúspěchem. Výkřik „pozor, kámen!“ je totiž často to jediné, co stojí mezi vámi a rubrikou *Smrt jim sluší*.

První pokusy tedy doporučuji podnikat na otevřeném, co nejvíce sterilním a rovném prostranství, s co nejmenším počtem čumilů. Při prvních

jednokolkových pokusech je totiž zásadní odhození všech zábran a vynaložení veškeré kreativity, která ve vás je. Je třeba stále dokola zkoušet nové a nové způsoby nasedání, rozjíždění, pádů. Z výsledků průzkumů a šetření, které se v jednokolkové komunitě provedly, vyplývá, že schopnost kreativity klesá s rostoucím počtem okolostojících čumilů. Proto se snažte při pokusech opanovat váš text či vaši jednokolku vyhýbat naplněným náměstím či velkými supermarketům. Ve svých začátcích je umění jízdy na jednokolce v podstatě introvertní záležitostí. Kterak se s jednokolkou dostat mezi lidi ukázat plody svého snažení nezaujatým divákům, které to z valné části nezajímá, a kterak je možno vaši jednokolku technicky a esteticky vylepšovat k obrazu svému, to se dozvíte v příštím čísle. Jednokolcům zdar!

Vít Marušák

ZAMILOVANOST V PODTEXTECH

Zamilovanost je slovo ženského rodu, a tak bývá považovaná i za ženskou záležitost. Na podobné klíčování slov podle toho, jestli jsou to maskulina, nebo feminina, narážím celkem často. Například Karel Makojn jednou napsal, že slovo loutka je ženského rodu, a to ji dává „charakter trpnosti a pasivity“. Hm, i mistr tesař se někdy utne. Ale proč to tady otvírám...

Není moc míst, které jsem v Prostějově navštívila tolikrát jako vegetariánskou restauraci Koza zůstala celá. Dá se tu opravdu dobře, zdravě, a dokonce i levně najíst. Je ale jedna věc, která mě na tomhle milém bistro vřadycky zamrzí, a to je návštěva toalet.

Jak je všeobecně známo, dveře toalet bývají označeny rozlišujícím znakem pro dámy a pro pány. Znakem je všechno, co v mezilidské komunikaci odkazuje k něčemu jinému. A abychom si porozuměli, musíme si pod znaky představovat ty stejné skutečnosti.

Na WC v Koze najdete dveře s nápisem FOTBAL a dveře s nápisem NAKUPOVÁNÍ. A já se ptám - sakra, proč? Proč mě automaticky napadá zcela trapná otázka - co mám dělat, když se radši koukám na Ligu mistrů, než abych šla drandit po obchodním centru?

Píšu o tom i proto, že jsme na festivalu, kde se s žádnou genderovou omezeností nepotkávám. Jsou tu recitátoři i recitátorky, porot-

kyně i porotci, redaktoři i redaktorky, herci i herečky. Na rozborech se nepoužívají výrazy jako „klučíci text“ nebo „ženské téma“, a když, tak v dobrém slova smyslu. Je super, že to tak je a já za to všem děkuju.

Na závěr jedno čtyřverší mladého českého básníka, laureáta Ceny Jiřího Ortena, Ondřeje Macla. Je ze sbírky K čemu jste na světě, ve které autor předkládá několik desítek variací na jednu tuze známou básničku Jiřího Žáčka...

K čemu je Johanka na světě? Aby z ní šlehaly plamínky. Výstrahou buďte všem raubířkám, co odmítnou být maminky!

Marta Hermannová

Základy estetiky

Aristoteles

Ve třetím dílu této letmo vzdělávací rubriky se rozloučíme s antickou. *Kdo umí, umí, kdo neumí, učí.* Ačkoliv s touto frází bytostně nesouhlasím, nebyla bych překvapená, kdyby jejím autorem byl Aristoteles. Aristoteles byl žák Platónův a jeho učení velmi suverénně rozporoval. Po ontologickém původu krásy se nepídil vůbec a nadto žádným způsobem nerozporoval existenci umění. Naopak chválil jeho užitečnost a stal se autorem spousty příruček pro začínající a pokročilé rétory a dramatiky. Za všechny jmenujme první díl spisu *Poetika*, ve kterém pojednal o pravidlech pro tragédii, a

tajemstvím obestřený druhý díl téhož spisu, který se měl týkat komedie.

Co se polemiky s Platónem týče - nápodoba je pro Aristotela také inherentní součástí umění, nachází však zásadní argumenty pro její omilostnění. Napodobování člověka naplňuje radostí, a proto je to tedy činnost záslužná. Důležité je, že v umění není napodobován konkrétní stav věcí, tedy co se stalo, nýbrž stav hypotetický, tedy co by se mohlo stát. To je důvod, proč nám umění poskytuje poučení. Velmi zjednodušeně: když si přečtete, že koukat celý život do elektrárenské pece s sebou nese zdravotní rizika, Aristoteles věří,

že soudně vyhodnotíte, že to nemáte dělat.

A na závěr dodatek, který si dělá naději na aktuálnost v kontextu festivalu. Další Platónovou výhradou vůči umění bylo, že vzbuzuje vášně, která kazí charakter člověka. A co na to Aristoteles? Umění je vlastně hromosvodem lidských vášní - co si ze sebe vybouříme při sledování divadla, nemusíme poté ventilovat na kolbišti života opravdového. Poslední dobou jsem na Moniku furt nepřijemná. Asi bych měla jít do divadla...

Kateřina Prášilová

Nočníček

Hele a proč je tam napsanej Radim Šíp? Jo, to je Lukáš Rieger.

Nerozumněl jsem jí ani slovo, ale vím, že mi něco chtěla říct. A to mi stačí.

Viděl jsem jak Kofránková hází „nelíbilo se mi“, tak jsem se vrátil a hodil „velmi se mi líbilo“.

Monika nás nabádá dělat si srandu z Vojty Bártý. To kategoricky odmítáme. Proto si budeme dělat srandu z Marty.

Srandu z Marty si dělat nejde. Z jejího autistického koutku se ozývá vyzývavé mlčení.

Z dvojkola čtyři jednokolky neuděláš.

Kofránková vám zachraňuje reputaci, jediná z vás tu dělá humor.

Další humor nepotřebujeme, celý je to humor.

Neprošlo jazykovou korekturou. Vydává NIPOS ARTAMA.

redakce WP2019: Martin Kunc1_šéfredaktor, zlom, grafika; Vít Marušák_redaktor; Jitka Hejlová_redaktor; Kateřina Prášilová_redaktor; Monika Němečková_redaktor; Marta Hermannová_redaktor; Marek Gerhard_foto